

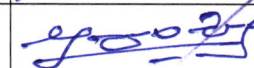
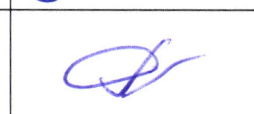
MINISTERUL SĂNĂTĂȚII AL REPUBLICII MOLDOVA
IMSP INSTITUTUL DE MEDICINĂ URGENTĂ

**PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ
PRIVIND MĂSURAREA TENSIUNII
ARTERIALE**

CHIȘINĂU 2025

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII AL REPUBLICII MOLDOVA IMSP INSTITUTUL DE MEDICINĂ URGENTĂ	PROCEDURA nr. 03/13 IMSP INSTITUTUL DE MEDICINĂ URGENTĂ
Titlul: PO privind măsurarea tensiunii arteriale	Secția Managementul Calității serviciilor medicale

1. Lista responsabililor de elaborarea, verificarea și aprobarea ediției sau, după caz, a reviziei în cadrul ediției procedurii operaționale.

Nr. crt.	Elemente privind responsabil/ operațiune	Numele și prenumele	Funcția	Data	Semnătura
	1				
1.1.	Aprobat	Manea Diana	Director IMSP IMU	29.01.2025	
1.2.	Verificat	Maxim Igor	Vicedirector medical	28.01.2025	
1.3.	Verificat	Vovc Liviu	Șef secție Managementul Calității serviciilor medicale	27.01.2025	
1.4	Elaborat	Pinteac Olga	Asistentă medicală șefă	23.01.2025	

2. Situația edițiilor și a reviziilor în cadrul edițiilor procedurii operaționale.

Nr. crt.	Ediția/revizia în cadrul ediției	Componenta revizuită	Modalitatea reviziei	Data de la care se aplică prevederile ediției sau reviziei ediției
2.1.	Ediția 1			
2.2.	Revizia 1			

3. Lista persoanelor la care se difuzează ediția sau, după caz, revizia din cadrul ediției procedurii operaționale.

Nr. crt.	Scopul difuzării	Exemplar nr.	Compartiment	Funcția	Nume și prenume	Data primirii	Semnătura
	1	2					
3.1.	Aplicare	1	Președintele Consiliului Calității	Vicedirector medical	Maxim Igor		
3.2.	Aplicare	2	Serviciul Managementul Calității serviciilor medicale	Șef	Vovc Liviu		
3.3.	Aplicare	3	Administrația	Asistentă medicală șefă	Pinteac Olga		
3.4.	Aplicare	4	Serviciul audit inter	Șef	Rusu Ion		
3.5.	Aplicare	5	Farmacie	Diriginte	Bargan Viorica		

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII AL REPUBLICII MOLDOVA IMSP INSTITUTUL DE MEDICINĂ URGENTĂ	PROCEDURA nr. 03/13 IMSP INSTITUTUL DE MEDICINĂ URGENTĂ
Titlul: PO privind măsurarea tensiunii arteriale	Secția Managementul Calității serviciilor medicale

3.6.	Aplicare	6	UPU	Asistentă medical superioară	Talmaci Natalia		
3.7.	Aplicare	7	Secția Reanimare	Asistentă medical superioară	Panfil Ana		
3.8	Aplicare	8	Secția Anesteziologie și Terapie Intensivă	Asistentă medical superioară	Vozian Svetlana		
3.9	Aplicare	9	Secția Hemodializă	Asistentă medical superioară	Stoicov Elena		
3.10	Aplicare	10	Secția Chirurgie nr.1	Asistentă medical superioară	Cercel Mariana		
3.11	Aplicare	11	Secția Chirurgie nr.2	Asistentă medical superioară	Tepleacova Elena		
3.12	Aplicare	12	Secția Chirurgie nr.3	Asistentă medical superioară	Savcenko Elena		
3.13	Aplicare	13	Secția Chirurgie Traume Asociate	Asistentă medical superioară	Gusac Eleonora		
3.14	Aplicare	14	Secția Chirurgie Toracică	Asistentă medical superioară	Leca Nelea		
3.15	Aplicare	15	Secția Chirurgie Vasculară	Asistentă medical superioară	Gorgos Tatiana		
3.16	Aplicare	16	Secția Chirurgie OMF	Asistentă medical superioară	Mura Oxana		
3.17	Aplicare	17	Secția Urologie	Asistentă medical superioară	Șportac Lăcrimioara		
3.18	Aplicare	18	Secția Ginicologie	Asistentă medical superioară	Buruiian Nina		
3.19	Aplicare	19	Blocul de Operații	Asistentă medical superioară	Gaidarji Feodora		
3.20	Aplicare	20	Secția Endoscopie	Asistentă medical superioară	Arpentin Ana		
3.21	Aplicare	21	Secția Morfopatologie	Asistentă medical superioară	Codreanu Aliona		
3.22	Aplicare	22	Secția Ortopedie și Traumatologie nr.1	Asistentă medical superioară	Dulce Ana		
3.23	Aplicare	23	Secția Ortopedie și Traumatologie nr.2	Asistentă medical superioară	Tofan Lilia		
3.24	Aplicare	24	Secția Ortopedie nr.1	Asistentă medical superioară	Gonța Lilia		
3.25	Aplicare	25	Secția Ortopedie nr.2	Asistentă medical superioară	Lupei Mariana		
3.26	Aplicare	26	Secția Ortopedie și Traumatologie nr.3	Asistentă medical superioară	Rotaru Elena		

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII AL REPUBLICII MOLDOVA IMSP INSTITUTUL DE MEDICINĂ URGENTĂ	PROCEDURA nr. 03/13 IMSP INSTITUTUL DE MEDICINĂ URGENTĂ
Titlul: PO privind măsurarea tensiunii arteriale	Secția Managementul Calității serviciilor medicale

3.27	Aplicare	27	Secția Microchirurgie	Asistentă medical superioară	Tuchila Valentina		
3.28	Aplicare	28	Secția Neurochirurgie	Asistentă medical superioară	Cioran Eleonora		
3.29	Aplicare	29	Secția Oftalmologie	Asistentă medical superioară	Botnaru Olga		
3.30	Aplicare	30	Secția Chirurgie Spinală	Asistentă medical superioară	Chircu Oxana		
3.31	Aplicare	31	Secția Neurologie	Asistentă medical superioară	Vasilașco Svetlana		
3.32	Aplicare	32	Secția Neurologie BCV	Asistentă medical superioară	Pleşca Natalia		
3.33	Aplicare	33	Laboratorul medicină intervențională	Asistentă medical superioară	Batarovschi Irina		
3.34	Aplicare	34	Secția Epileptologie	Asistentă medical superioară	Boțan Natalia		
3.35	Aplicare	35	Secția Boli Interne	Asistentă medical superioară	Darsalia Marina		
3.36	Aplicare	36	Secția Terapie Intensivă “Stroke”	Asistentă medical superioară	Josan Alexandra		
3.37	Aplicare	37	Secția Reabilitare Medicală și Medicină fizică	Asistentă medical superioară	Merițoi Nadejda		
3.38	Aplicare	38	Secția Radioimagnostic și Diagnostic de Laborator	Asistentă medical superioară	Calancea Aurelia		
3.39	Aplicare	39	Laboratorul Clinic Diagnostic	Asistentă medical superioară	Tocarciuc Olga		
3.40	Aplicare	40	Laboratorul Microbiologic	Asistentă medical superioară	Pînzari Gabriela		
3.41	Aplicare	41	Anestezie și Terapie Intensivă 2	Asistentă medical superioară	Molla Vera		
3.42	Aplicare	42	Secția Neurofiziologie	Asistentă medical superioară	Socol Francesca		

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII AL REPUBLICII MOLDOVA IMSP INSTITUTUL DE MEDICINĂ URGENTĂ	PROCEDURA nr. 03/13 IMSP INSTITUTUL DE MEDICINĂ URGENTĂ
Titlul: PO privind măsurarea tensiunii arteriale	Secția Managementul Calității serviciilor medicale

4. SCOPUL PROCEDURII

Această procedură operațională descrie pașii necesari pentru **măsurarea corectă a tensiunii arteriale (T.A.)**, având ca scop:

- **Evaluarea funcției cardiovasculare:** Obținerea de informații esențiale despre starea sistemului circulator al pacientului.
- **Aprecieri a efectului tratamentului:** Monitorizarea răspunsului la terapia cu fluide și/sau medicamente.
- **Evaluarea forței de contracție a inimii:** Determinarea eficienței pompei cardiace.
- **Aprecieri a rezistenței vasculare:** Evaluarea elasticității și calibrului vaselor de sânge.

5. DOMENIUL DE APLICARE

Prezenta procedură se aplică **personalului medical** (asistenți medicali, medici, etc.) implicat în monitorizarea și îngrijirea pacienților în cadrul **IMSP IMU**, pentru măsurarea tensiunii arteriale.

6. DOCUMENTE DE REFERINȚĂ

- **ISO 9001:2015** - Sisteme de management al calității. Principii fundamentale și cerințe de bază.
- **SR EN 15224:2017** - Servicii de sănătate. Sisteme de management al calității. Ghid pentru utilizarea standardului EN ISO 9001:2015.

Reglementări naționale:

- **Legea Republicii Moldova nr. 411 din 28.03.1995** privind ocrotirea sănătății.
- **Ordinul MS nr. 749 din 11.09.2024** privind Ghidul pentru prevenirea și controlul infecțiilor în instituția medico-sanitară spitalicească.
- **HOTĂRÂRE Nr. 696 din 11-07-2018** pentru aprobarea Regulamentului sanitar privind gestionarea deșeurilor rezultate din activitatea medicală.
- **Standarde de îngrijire nursing.**

Reglementări interne:

- Regulamentul de funcționare al IMSP Institutul de Medicină Urgentă.
- Plan de măsuri privind combaterea și profilaxia infecțiilor asociate asistenței medicale în IMSP IMU.
- Standarde de îngrijiri nursing.

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII AL REPUBLICII MOLDOVA IMSP INSTITUTUL DE MEDICINĂ URGENTĂ	PROCEDURA nr. 03/13 IMSP INSTITUTUL DE MEDICINĂ URGENTĂ
Titlul: PO privind măsurarea tensiunii arteriale	Secția Managementul Calității serviciilor medicale

7. DEFINIȚII ȘI TERMENI SPECIFICI

- **Tensiunea arterială (T.A.):** Presiunea exercitată de sânge asupra pereților arteriali.
- **Sistolă:** Faza de contracție a ventriculelor inimii.
- **Diastolă:** Faza de relaxare a ventriculelor inimii.
- **mmHg:** Milimetri coloană de mercur, unitate de măsură a presiunii.
- **Sfigmomanometru:** Aparat pentru măsurarea tensiunii arteriale.
- **Stetoscop biauricular:** Instrument medical pentru ascultarea zgomotelor interne ale corpului.
- **Korotkoff:** Zgomote audibile prin stetoscop în timpul măsurării tensiunii arteriale.

8. RESPONSABILITĂȚI

- **Asistentul Medical:**
 - Cunoașterea și aplicarea corectă a prezentei proceduri.
 - Pregătirea materialelor și a pacientului.
 - Efectuarea măsurării T.A. conform pașilor descriși.
 - Înregistrarea corectă și completă a valorilor obținute în foaia de temperatură/observație.
 - Raportarea valorilor anormale medicului curant.
- **Medicul Curant:**
 - Stabilirea indicațiilor specifice de măsurare a T.A.
 - Interpretarea valorilor T.A. în contextul clinic al pacientului.
 - Luarea deciziilor terapeutice bazate pe valorile T.A.
- **Șef Secție/Departament:**
 - Asigurarea resurselor necesare (materiale, personal calificat) pentru aplicarea procedurii.
 - Verificarea periodică a respectării procedurii.

9. MATERIALE NECESARE

- **Tensiometru cu manșetă** (de dimensiune adecvată vârstei și circumferinței brațului pacientului, verificat și calibrat periodic).
- **Sfigmomanometru.**
- **Stetoscop biauricular** (curat și funcțional).
- **Tavă medicală.**
- **Alcool sanitar / Dezinfectant rapid pentru suprafețe.**
- **Comprese sterile / Dezinfectant pentru piele** (dacă este cazul).
- **Foaie de temperatură / Foaie de observație.**
- **Pix roșu.**
- **Ceas cu secundar** (integrat în sfigmomanometru sau separat).

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII AL REPUBLICII MOLDOVA IMSP INSTITUTUL DE MEDICINĂ URGENTĂ	PROCEDURA nr. 03/13 IMSP INSTITUTUL DE MEDICINĂ URGENTĂ
Titlul: PO privind măsurarea tensiunii arteriale	Secția Managementul Calității serviciilor medicale

- **Opțional: Tensiometru electronic** (verificat și calibrat).

10. DESCRIEREA PROCEDURII

10.1. Pregătirea Pacientului

1. Pregătirea Psihică:

- Informați pacientul cu privire la scopul și etapele procedurii (ex: "Voi măsura tensiunea arterială pentru a vedea cum funcționează inima dumneavoastră").
- Obțineți **consimțământul verbal** al pacientului.
- Asigurați un **repaus fizic și psihic** de cel puțin 10-15 minute înainte de măsurare pentru a evita influența emoțiilor sau a efortului.
- Atenționați pacientul să **nu vorbească** în timpul măsurării.
- Asigurați-vă că pacientul **nu a fumat și nu a consumat cafea** sau stimulente adrenergice cu cel puțin 30 de minute înainte de măsurare.
- Efectuați măsurarea pe nemâncate sau la 2-3 ore după masă.
- Amânați măsurarea T.A. dacă pacientul este tulburat emoțional sau are dureri acute, anunțând medicul.

2. Pregătirea Fizică:

- Poziționați pacientul confortabil în decubit dorsal, șezând sau semișezând, în funcție de starea sa și de indicația medicului. **Brațul** pe care se va efectua măsurarea trebuie să fie susținut la nivelul inimii, cu palma orientată în sus.
- **Descoperiți complet brațul** pacientului, asigurându-vă că mâneca nu strânge și nu afectează circulația.
- Evitați utilizarea unui braț cu patologie locală (ex: limfedem post-mastectomie, fistule arterio-venoase, leziuni cutanate, paralizii).

10.2. Tehnica de Măsurare a Tensiunii Arteriale (Manuală)

1. **Igienă:** Efectuați igiena mâinilor (spălare cu apă și săpun/dezinfectant pe bază de alcool).
2. **Verificarea Echipamentului:** Verificați integritatea manșetei și a sfigmomanometrului. Asigurați-vă că manșeta este complet dezinflată (ventilul de siguranță deschis și apoi închis).
3. **Aplicarea Manșetei:**
 - Identificați **artera humerală** prin palpare, exercitând o ușoară presiune cu degetele.
 - Aplicați manșeta pneumatică circular, bine întinsă, în jurul brațului, la **2.5 - 5 cm deasupra plicii cotului**. Asigurați-vă că manșeta este de dimensiunea corectă pentru brațul pacientului.
4. **Poziționarea Stetoscopului:**
 - Dezinfectați olivele și diafragma stetoscopului.
 - Introduceți olivele stetoscopului în urechi.

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII AL REPUBLICII MOLDOVA IMSP INSTITUTUL DE MEDICINĂ URGENTĂ	PROCEDURA nr. 03/13 IMSP INSTITUTUL DE MEDICINĂ URGENTĂ
Titlul: PO privind măsurarea tensiunii arteriale	Secția Managementul Calității serviciilor medicale

- Fixați diafragma stetoscopului sub marginea inferioară a manșetei, la nivelul arterei humerale palpate anterior.
- 5. **Umflarea Manșetei:**
 - Pompați aer în manșeta pneumatică rapid și constant prin intermediul pompei de cauciuc, până când pulsațiile arterei nu mai sunt auzite (de obicei cu 20-30 mmHg peste valoarea palpatorie a sistolice, sau până la aproximativ 180-200 mmHg, în funcție de istoricul pacientului).
- 6. **Decomprimarea și Citirea Valorilor:**
 - Decomprimați progresiv aerul din manșetă, eliberând presiunea încet (2-3 mmHg/secundă) prin deschiderea lentă a supapei.
 - **Tensiunea Sistolică (TAS):** Înregistrați mental (și apoi citiți pe manometru) cifra indicată de acul manometrului în momentul în care auziți primul zgomot clar (**sunet Korotkoff de faza I**).
 - **Tensiunea Diastolică (TAD):** Continuați decomprimarea. Înregistrați mental cifra indicată de acul manometrului în momentul în care ultimul zgomot distinct dispăre (**sunet Korotkoff de faza V**).
- 7. **Finalizare:**
 - Dezumflați complet manșeta și îndepărtați-o de pe brațul pacientului.
 - Ajutați pacientul să își rearanjeze vestimentația.

11. ÎNREGISTRAREA ȘI RAPORTAREA REZULTATELOR

11.1. Notarea Cifrică

- Notați valoarea obținută (Exemplu: **T.A. = 130/70 mmHg**) cifric în rubrica rezervată acestui scop din foaia de temperatură sau foaia de observație.

11.2. Reprezentarea Grafică (pe Foaia de Temperatură)

- Calculați pentru fiecare linie orizontală din foaia de temperatură **10 mmHg** sau **1 cmHg**.
- Reprezentați grafic valorile rezultate printr-un **dreptunghi de culoare roșie**, așezat pe verticala timpului (D - dimineața sau S - seara).
- Latura de sus a dreptunghiului reprezintă tensiunea sistolică, iar latura de jos a dreptunghiului reprezintă tensiunea diastolică.

11.3. Interpretarea Valorilor (la adult)

- **Valoare Normală:** Între **120/80 mmHg** și **139/89 mmHg**.
- **Hipertensiune Arterială (HTA):** Peste **139/89 mmHg**.
 - Stadiul 1: 130-139 mmHg (sistolică) / 80-89 mmHg (diastolică)

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII AL REPUBLICII MOLDOVA IMSP INSTITUTUL DE MEDICINĂ URGENTĂ	PROCEDURA nr. 03/13 IMSP INSTITUTUL DE MEDICINĂ URGENTĂ
Titlul: PO privind măsurarea tensiunii arteriale	Secția Managementul Calității serviciilor medicale

- Stadiul 2: Peste 140 mmHg (sistolică) / Peste 90 mmHg (diastolică)
- Stadiul 3: Peste 180 mmHg (sistolică) / Peste 120 mmHg (diastolică)
- **Hipotensiune Arterială: Sub 100/65 mmHg.**

11.4. Raportare Medicului

- Raportați **imediat medicului curant** orice valoare a T.A. care se află în afara limitelor normale sau care prezintă modificări semnificative față de valorile anterioare ale pacientului.
- Raportați orice observații relevante (ex: diferențe mari între brațe, zgomote atipice, stare de agitație a pacientului).

12. MODIFICĂRI ȘI SITUAȚII SPECIALE

- **Factori influențatori:** Emoțiile, stresul, exercițiul fizic recent, consumul de cafea/fumatul, anumite medicamente, durerea, anumite patologii pot influența valorile T.A. Luați în considerare acești factori la interpretare.
- **Diferența de T.A. între brațe:** O diferență mai mare de **20 mmHg** a tensiunii arteriale între cele două brațe este considerată anormală și trebuie raportată, putând sugera disecție aortică sau alte afecțiuni vasculare.
- **Presiunea Pulsului:**
 - Diferență < 25 mmHg (TAS-TAD) poate indica stenoză aortică, insuficiență cardiacă congestivă, tamponadă cardiacă.
 - Diferență > 100 mmHg (TAS-TAD) poate indica regurgitare aortică, disecție aortică.

13. CURĂȚAREA ȘI ÎNTREȚINEREA ECHIPAMENTULUI

- **Dezinfectați manșeta și stetoscopul** conform protocolului instituției după fiecare utilizare.
- Verificați periodic **funcționalitatea și calibrarea tensiometrului**.